

עין משפט
גור מוצה

סמ:

אלו דברים פרק ששי פסחים

מסורת הש"ס

ב א מ"י פיה תמלנת
ק"פ הלכה ד'
בא ב מ"י פ"א מ"ג
ק"פ הלכה ז' סג
ע"פ רפ"ט:
בב ג מ"י פ"ב מ"ג
מ"ה הלכה ז' סג
ע"פ מ"ט ע"פ ח"ט
ש"ל פ"ק ו' וע"פ ע"ד
מ"י רפ"ט פ"ב:
בב ד מ"י פ"ג מ"ג ק"פ
הלכה ז':
כד ה ו' ס' הלכה ז':

רבינו הגאון

וכל שהיה נדחה לפסח
שי צבור עשה [בטומאה]
שנאמר איש איש כי יהיה
טמא לנפש כו' איש אם
הוא טמא נדחה לפסח
שני ואין צבור אם טמאין
נדחין לפסח שני אלא
עושה הראשון בטומאה.
ומילתא דאיתא בצבור
איתיה ביחוד וליהיה
בצבור ליתיה נמי ביחוד.
ע"פ דאיתיה בצבור
דלאו כלתו ע"פ א"ע
אמרין ליה קומי מהולו
נפשיכו ועבדי פסח. וידי
נמי אמרין ליה קום מהול
ועבדי נמי פסח ואי לא
עבדי ענוש כרת. וטומאה
דליה בצבור דאי צבור
טמאין אינון לא אמרין
ליה קומי מדר ע"פ א"ע
ועבדו ועבדו פסח אלא
עבדי בטומאה. וידי נמי
לא אמרי ליה קום מהול
ולא מדין עליה. כי כול
טביל לאו עבד לא מתייבש
כרת. איני רבלי מילתא
דליה בצבור ליתא ביחוד
והיה פסח שני דאין בצבור
פסח שני ואיתיה ביחוד.
וסריק רבא מאי טעמא
עבדי יחיד פסח שני שמיים
רעבדו צבור בארשין ולא
עבד ביהויה. (א) צבור
נמי איבא לטימר הכי.
מתייבש יביל לא יתא
ענוש כרת אם לא יעשה
פסח אלא טהור ומי שלא
היה בדרך רחוקה ודמיש
כתי קרא ביהויה. על
טעמא שרין ושאר מילתא
מנין ח"ל ואיש. מתייבש
ליה למכתב והטהור שלא
היה בדרך רחוקה וחיל
לעשות הפסח ונבחרה
טבאם ודמיש ש"מ אפילו
איבא דאפסרי לאו
לחקוני נפשיהו ולא
מחקני ועבדי ענושין כרת.
ויקיין מרדקא מפרש
יקניו וטעמא שרין ענוש
כרת משמעין מניה רפסרי
אין שומטין עליו. ומרדכי
ליה לטעמא שרין שומטא.
לית ליה להאי גתא
דכין ריבול למיכליה פסח
בארותא האירנתו בשעת
שיטתה טהור קיינין ביה.
דאי הכי למה ליה לאהדורי
לטהורי שומטאיש למא הכי
טהור הוא אלא אע"פ
דלא חיי האירנת איבא
עליה חיובא אע"פ דליהיה
בצבור דהא אמרי ליה
ליה לטימר להי טבילי
עבדו פסח ואפי' הכי
איתיה ביחוד. והיה מריק
רבא הכי. ע"פ הלכות קסבר
ר' אליעזר שומטין וזקיין
על טעמא שרין שחל שביעי
שלו ליהות כעבד פסח
יאסאן אין מדין עליו
בשבת דסבר דהוא למה ליה
בר אכילה הוא. דמראורייתא מתקן נפשיה ואכיל. ורבנן הוא דלא שבקי ליה נפשיה לחקוני להות עליו. פתנ"ג כ"ל

אכילת פסחים לא מעבכא. פ"י כ"י האי גוונא שיש צידו
לתקן עמנו ואינו מתקן לא מעבכא אכל בטמא גמור
מעבכא דהוי דומיא דחולה חקן ולא כפירוש הקונטרס דפ"י דהא
דכתיב איש לפי אכלו היינו למצוה דהא לעיל (דף ס"ה) אוקימנא
ליה לעבד ומסקי כביד לולין (דף ע"ח):
מאש לפי אכלו דכתי' גברא דמזי
לאכילה: **האי מירוח** חיי ותיקני
הוא דלא איתקן. הקשה ריב"ז א"כ
אמאי אמר ר"א לעיל ע"ל שלא מל
ענוש כרת הא מירוח חיי אלא דלא
איתקן ו"ל דשאני התם דמחוקר
מעשה נגופו ומשנין ליה שלא
לאולווי: **הלכה בר"ע.** הא
דלא פריך הלכתא למשימא מפרש
(נ"פ ד' מיתות קטנהו) (דף נ"א):
וצריכא דאי אשמעינן כו'.
לר"ג צריכא דאי אשמעינן
צריכותא אמאי איתערין למיפק
במריהו כ"ע דאי דא"ר עקיבא הוה
ליה לאכרזי. האיהו דפרק שמי הלחם
(מנחות דף ט.) בני מצינו כהן גדול
דמסקין התם כלל א"ר עקיבא כו' (ז):
אבל מילא שנבחרו עליה י"ג
בריתות אימא הנידחי.
תימה מה מועיל מה שנכתבו עליה
י"ג בריתות הא איכא קרא בנפי
נפשיה למכשירין דפ"י לעיל ונראה
לרש"י"א לפרש דאי לאו דפסק רב
יהודה כ"ע גבי מילה ה"א דקב"ל
ליה בכל מקום כ"י אליעזר וגבי פסח
דפסק כ"ע היינו להחמיר מדרבנן
שלא יכו מכשירין דחזין שנת אכל גבי
מילה דנכתבו עליה י"ג בריתות לא:
לא

וכל שאילו ביחוד נדחה בציבור עבדי
בטומאה וכל מילתא דאיתא בציבור איתא
ביחוד וכל מילתא דאיתא בציבור איתא ביחוד
עיריות דאי כוליה ציבור ערלים ניבדו
אמרין להו קומי מהולו נפשיכו ועבדי
פסחא יחיד נמי אמרין ליה קום מהול ועבדי
פסחא ואי לא מהיל ועבדי (א) ענוש כרת
טומאה דאי כוליה ציבורא טמאין ניבדו לא
מדין עליהו אלא עבדי בטומאה יחיד נמי
פמור א"ל רב הונא בריה דרב יהושע לרבא
והרי פסח שני דליתיה בציבור ואיתיה ביחוד
א"ל שאני התם דהא עבד ליה ציבורא
בראשון מיתבי י"בול לא יהא ענוש כרת
אלא שרין טהור ושלא היה בדרך רחוקה
ערל ובטמא שרין ושאר כל הטמאים מנין
ח"ל יהאיש מרדקא מהדר אטמא שרין קסבר
אין שומטין וזקיין על טמא שרין דאי שומטין
וזקיין על טמא שרין ל"ל לאהדורי עליה
היינו טהור אלמא אע"ג דלא חיי (א) חיובא עליה
ואע"ג דליתיה בציבור איתיה ביחוד אלא
אמר רבא קסבר רבי אליעזר שומטין וזקיין
על טמא שרין והוא הדין אטמא מת בשביעי
שלו הואה למאי לאכילה. (א) אטמא פסחים לע"י
מעבכא א"ל רב אדא בר אבא לרבא א"כ
נמצא פסח שנשחט שלא לאוכליו א"ל שלא
לאוכליו לחולה ולזקן דלא חיי אבל האי
מירוח חיי תקוני הוא דלא מתקן: כלל אמר ר"ע וכו': (א) אמר רב יהודה אמר
רב דהלכה כר"ע ותנן נמי גבי מילה כי האי גוונא (א) כלל א"ר עקיבא כל מלאכה
שאפשר לעשותה מע"ש אינה דוחה את השבת מילה שאי אפשר לעשותה
מע"ש דוחה את השבת ואמר רב יהודה אמר רב יהלכה כר"ע וצריכא דאי
אשמעינן גבי פסח התם (ד) (דהוא מכשירי) מצוה היא דחו שבת משום דלא
נבחרו עליה שלש עשרה בריתות אבל מילה דנבחרתו עליה שלש עשרה
בריתות אימה ליהדי ואי אשמעינן מילה התם הוא דמכשירי מצוה לא דחו
שבת דליכא כרת אבל פסח דאיכא כרת אימא ליהדי צריכא: **פתנ"ג** 'אימתי
מביא חגיגה עמו בזמן שהוא בא בחול בטהרה ובמועט * ובזמן שהוא
בא בשבת במרוכה ובטומאה אין מביאין עמו חגיגה חגיגה היתה באה
מן הצאן מן הבקר מן הכבשים ומן העזים מן הזכרים ומן הנקבות יונאכלת לשני
ימים ולילה אחד: **נ"ב** 'מאי תנא דקתני חגיגה תנא (א) הרכבתו והבאתו דלא דחי
שבת וקתני נמי חגיגה דלא דחיא שבת והכי קאמר אימתי מביאין עמו חגיגה
בזמן שהוא בא בחול בטהרה ובמועט א"ר אשי שמע מינה (א) חגיגת ארבעה עשר
לאו

וכל שצמיד נדחה כו'. והכי פירושא טעמא דר' אליעזר
(א) לא רמיא חיובא דפסח אטמא מת בשביעי שלו הואיל ולא חיי
ואע"פ דרמיא חיובא ואע"ג דלא חיי ומשום דלא דמיא מצוה
הואה למצוה מילה דמצוה הואה כדי לעשות פסח לא רמיא אציבור
שחיי מותרין לעשות בטומאה אע"פ
שיטלין ליהו דקסבר רבי אליעזר
אין שומטין וזקיין על יחיד טמא שרין
שלא טביל ואף על פי שראוי לערב וכן
על טמא מת שחל שביעי שלו להיות
נעבד הפסח שראוי נמי לערב וטמא
שרין נקט משום דפלוגמא גביה הוא
בפ' האשה (למ"ג ז') וכו' דקא סבר
אין שומטין וזקיין על היחיד אלא
נדחה לשני על כרחיך ציבור עושיין
בטומאה אס יצאו דכל שצמיד נדחה
ציבור עושיין בטומאה דכתיב) איש איש
נדחה ואין ציבור נדחין אלמלא לא
רמיא מצוה הואה דפסח אציבור
ומילתא דלמיה ציבור ליתיה ביחוד
דמצוה פסח יחד לכל ישראל נאמרה
אכל עריות דלא נדחה אלא ציבור
ולא הותרו לעשות פסח ערלים ואינו
כולהו ציבור ערלים אמרי' להו קומי
מהולו יחיד נמי אמרין ליה בחול קום
מהול והואה לציבור (א) לא אמרי' להו
קומי א"ו: יחיד נמי. לא רמיא
חובה עליה להיות וכו' דלא רמיא
עליה לא ניתנה שנת לדמות אלה.
אכל אי הוה סבירא ליה כמאן דלמך
שומטין וזקיין על טמא שרין כיון
דלא קרינא ביה איש נדחה לא הוה
קרינא נמי אין ציבור נדחין למישרניהו
לעשות בטומאה אלא אמרין להי
קומי א"ו ומדרמי' הואה אציבור הוה
רמיא נמי יחיד כדי להמירו בצלמיה
ודמיא שנת: **אמר ליה.** התם האי
דלמיה ביחוד משום דעבוד ציבור
בראשון הוא וחי לא עבוד ציבור
בראשון כיון ציבור ציבור זמין דלא
הותרה טומאתו ויה ציבור וזמין דלא
טמאי ממסין אין עושיין לא את הראשון
ולא את השני: **ערל וטמא שרין ושאר.**
הדומין לו כיון על טמאי טומאת ערב
שראיין ליתקן וכגון טמא מת שחל
שביעי שלו נעבד הפסח: **מרדקא**
מיהדר אטמא שרין. לאיתוי מקרא
מירא שמע מינה סבירא ליה להאי
תנא אין שומטין וזקיין על טמא שרין
דאי סבירא ליה שומטין וזקיין עליו
למה לי לאהדורי עליה מקרא מירא
לחייביה ממילא הוא עומד ככרת
שחיי הוא כטהור גמור שראוי לעשות

(א) לתקן ע"ה: (ב) שנת
דף קל"ג. (ג) מנחת ע"ב
ז' ימות דף ט'. (ד) שבת
קל"ג. (ה) והוא נאמרי
לר"ג. (ו) לעיל ס"ה:
(ז) ומינה ט"ו. (ח) ומנדר
ט"ו. (י) ושרין למשני דלעיל
דף ט"ו. (י"א) ע"י מירא
ד"ה בחולין. (י"ב) כ"פ מירא:
(י"ג) וימי' מירא
מירא שנת קל"ג. ד"ה ויתן
נמי יציב על קוסיא ו'
וכ"כ במחש' דף מה. ד"ה
הלכתא וע"ע תוס' ויחיל ג'
ד"ה הלכה. (י"ד) והלכתא
ד"ה לא בני מצינו כהן גדול
דלמשינן ככל דוכתי מאי
דחי שנת ק' סבני תוס'
מנחות ע"ב דף נ"ב לל
וע"ע תוס' סנהדרין ז':
ד"ה תמלא.

תורה אור השלם

1. והאיש אשר הוא
טהור וברדך לא יהיה
וחלל לעשות הפסח
ונבחרה הנפש הדואה
מעשיה כי שרין לא
הקריב בבעור וטמא
ישא האיש הדואה:
מכ"ב ט"ו

הגהות הב"ח

(א) נמי לא מהיל ועבדי
פסחא ענוש כרת:
(ב) ס' פת"ג דלא חזיא
רמיא חיובא ע"פ א"ר
(ג) ר"י ד"ה יביל אצמדי
וס' דלא רמיא וכו':
(ד) בא"ד והואה לציבור
דלא:

גליון הש"ס

פתנ"ג' ובזמן שהוא בא
בשבת עין ע"ז דף ג'
ע"פ תוס' ד"ה יביל נלכד:

מוסף רש"י

אכילת פסחים לא
מעבכא. כפרה שצמדי
לקחו טהור. וצריכא
למימר במריהו הלכה
כ"ע דמכשירין לא דחו
נבחרה ק"ג. דליכא כרת.
מילה שמתה לילא כרת,
דקטן לאו כד ענושין הוא
ואינו לא מתייבש עליה
כרת וכו'.

רבינו הגאון

אמר ר' עקיבא כל מלאכה
שאפשר לעשות מערב
שבת אינה דוחה את השבת
שיטתו הואיל ואי אפשר
לעשותה מערב שבת דוחה
שבת בארבעה עשר יום
בין הערביים שיטת פסח
דוחה השבת. וכן אמר
ר' עקיבא לעינין (מעיילת)
[מילה] הואיל ואי אפשר
למולו בערב שבת ותיבוי
וביום השמיני מילה דוחה
שבת. ובתרווייהו אמר רב
יהודה אמר שמואל הלכה
כ"י עקיבא. וצריכא דאי
אשמעינן גבי מילה [וכו']:
פתנ"ג' אימתי מביאין עמו
חגיגה. אקשינן מאן טמא
דקתני אימתי. ופרקיין

פסחו על ידי שליח בעורה דכי פטר קרא מכרת הנך דלא יכלו לעשות פסח עבד אלא ודאי אין שומטין וזקיין עליו סבירא ליה
ואפילו הכי מתייבש ליה כרת משום דיכול לטבול וליתקן משהגיע זמן שמיטה ואף על גב דציבור כי האי גוונא לא אמרין להו זילו טבולו
דכיון דיחיד נדחה ציבור עבדי בטומאה: **אלא אמר רבא.** אי הוה סבירא ליה אין שומטין דמעבכא ליה האמתו משמיעת פסחו ודאי דמיא
שנת לר' אליעזר אע"ג דליה ציבור אלא קסבר שומטין וזקיין הלכך הואה למאי אמאי לאכילה דהא לא מעבכא לה לשמיטה וליריקה:
אכילה פסחים לא מעבכא. והא דכתיב (שמות יג) איש לפי אכלו למצוה: **אס כן.** דטמא מת שחל שביעי שלו נעבד הפסח בשבת שומטין
וזקיין עליו ואע"פ שאין סופו להיות היום: **נמצא פסח ונשחט שלא לאוכליו.** ותנן בחדק פירקא (לעיל דף ס"ה). שחטו שלא לאוכליו
פסח: **א"ר עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.** כיון דבאמתו מחזין לתחום ומתיבש יבולו: **ותנן נמי גבי**
מילה: וצריכא. לר"ג לאשמעינן הלכה כרבי עקיבא במריהו: מילה שלש עשרה בריתות נאמרו בה באותה פרשה שנאמרה לאנדרסה
(בראשית ח): **דליכא כרת.** לכו ביום אס ימול לתמר: **פתנ"ג** 'אימתי מביאין עמו חגיגה. נגמרא עמי מאי תנא לעיל דקתני חגיגה:
עמו. עם הפסח כצרכנה עשר בניסן כדילף נגמרא: **בזמן שחל כחול ונבחרה.** דלף על גב דפסח דמי שנת וטומאה חגיגה לא דמיא
(ט) שנת: **ובמועט.** שהיה הפסח מועט לאכלת בני החצורה ואוכלין החגיגה חמלה כדי שיהא פסח גמור שביעתן ותיחשב להן אכילה:
במרוכה. שהיתה חצורה מועטת ודי להם פסח לצד: **מן הלאן ומן הכקר כו'.** מה שאין כן בפסח שאינו בא מן הכקר ולא מן הנקבות:
נ"ב 'תנא הרכבתו כו' וקאמר נמי כהך סיפא אימתי מביאין כו'. ואשמעינן דחגיגה נמי לא דמיא שנת אפילו שחיתה דליה:
על

אידי דתנא הללו דאין דחין השבת בעי למייתני נמי חגיגה דלא דחי פסח כוחותיה וכו' דכתיב חגיגה חמלה ותני אימתי
כיון דתנן דחגיגת י"ד לא דחי ולא שבת ולא טומאה ש"מ דלאו חובה מראורייתא היא. לפיכך אינה דוחה לא שבת ולא טומאה.

פסחו על ידי שליח בעורה דכי פטר קרא מכרת הנך דלא יכלו לעשות פסח עבד אלא ודאי אין שומטין וזקיין עליו סבירא ליה
ואפילו הכי מתייבש ליה כרת משום דיכול לטבול וליתקן משהגיע זמן שמיטה ואף על גב דציבור כי האי גוונא לא אמרין להו זילו טבולו
דכיון דיחיד נדחה ציבור עבדי בטומאה: **אלא אמר רבא.** אי הוה סבירא ליה אין שומטין דמעבכא ליה האמתו משמיעת פסחו ודאי דמיא
שנת לר' אליעזר אע"ג דליה ציבור אלא קסבר שומטין וזקיין הלכך הואה למאי אמאי לאכילה דהא לא מעבכא לה לשמיטה וליריקה:
אכילה פסחים לא מעבכא. והא דכתיב (שמות יג) איש לפי אכלו למצוה: **אס כן.** דטמא מת שחל שביעי שלו נעבד הפסח בשבת שומטין
וזקיין עליו ואע"פ שאין סופו להיות היום: **נמצא פסח ונשחט שלא לאוכליו.** ותנן בחדק פירקא (לעיל דף ס"ה). שחטו שלא לאוכליו
פסח: **א"ר עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.** כיון דבאמתו מחזין לתחום ומתיבש יבולו: **ותנן נמי גבי**
מילה: וצריכא. לר"ג לאשמעינן הלכה כרבי עקיבא במריהו: מילה שלש עשרה בריתות נאמרו בה באותה פרשה שנאמרה לאנדרסה
(בראשית ח): **דליכא כרת.** לכו ביום אס ימול לתמר: **פתנ"ג** 'אימתי מביאין עמו חגיגה. נגמרא עמי מאי תנא לעיל דקתני חגיגה:
עמו. עם הפסח כצרכנה עשר בניסן כדילף נגמרא: **בזמן שחל כחול ונבחרה.** דלף על גב דפסח דמי שנת וטומאה חגיגה לא דמיא
(ט) שנת: **ובמועט.** שהיה הפסח מועט לאכלת בני החצורה ואוכלין החגיגה חמלה כדי שיהא פסח גמור שביעתן ותיחשב להן אכילה:
במרוכה. שהיתה חצורה מועטת ודי להם פסח לצד: **מן הלאן ומן הכקר כו'.** מה שאין כן בפסח שאינו בא מן הכקר ולא מן הנקבות:
נ"ב 'תנא הרכבתו כו' וקאמר נמי כהך סיפא אימתי מביאין כו'. ואשמעינן דחגיגה נמי לא דמיא שנת אפילו שחיתה דליה:
על

אידי דתנא הללו דאין דחין השבת בעי למייתני נמי חגיגה דלא דחי פסח כוחותיה וכו' דכתיב חגיגה חמלה ותני אימתי
כיון דתנן דחגיגת י"ד לא דחי ולא שבת ולא טומאה ש"מ דלאו חובה מראורייתא היא. לפיכך אינה דוחה לא שבת ולא טומאה.

פסחו על ידי שליח בעורה דכי פטר קרא מכרת הנך דלא יכלו לעשות פסח עבד אלא ודאי אין שומטין וזקיין עליו סבירא ליה
ואפילו הכי מתייבש ליה כרת משום דיכול לטבול וליתקן משהגיע זמן שמיטה ואף על גב דציבור כי האי גוונא לא אמרין להו זילו טבולו
דכיון דיחיד נדחה ציבור עבדי בטומאה: **אלא אמר רבא.** אי הוה סבירא ליה אין שומטין דמעבכא ליה האמתו משמיעת פסחו ודאי דמיא
שנת לר' אליעזר אע"ג דליה ציבור אלא קסבר שומטין וזקיין הלכך הואה למאי אמאי לאכילה דהא לא מעבכא לה לשמיטה וליריקה:
אכילה פסחים לא מעבכא. והא דכתיב (שמות יג) איש לפי אכלו למצוה: **אס כן.** דטמא מת שחל שביעי שלו נעבד הפסח בשבת שומטין
וזקיין עליו ואע"פ שאין סופו להיות היום: **נמצא פסח ונשחט שלא לאוכליו.** ותנן בחדק פירקא (לעיל דף ס"ה). שחטו שלא לאוכליו
פסח: **א"ר עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.** כיון דבאמתו מחזין לתחום ומתיבש יבולו: **ותנן נמי גבי**
מילה: וצריכא. לר"ג לאשמעינן הלכה כרבי עקיבא במריהו: מילה שלש עשרה בריתות נאמרו בה באותה פרשה שנאמרה לאנדרסה
(בראשית ח): **דליכא כרת.** לכו ביום אס ימול לתמר: **פתנ"ג** 'אימתי מביאין עמו חגיגה. נגמרא עמי מאי תנא לעיל דקתני חגיגה:
עמו. עם הפסח כצרכנה עשר בניסן כדילף נגמרא: **בזמן שחל כחול ונבחרה.** דלף על גב דפסח דמי שנת וטומאה חגיגה לא דמיא
(ט) שנת: **ובמועט.** שהיה הפסח מועט לאכלת בני החצורה ואוכלין החגיגה חמלה כדי שיהא פסח גמור שביעתן ותיחשב להן אכילה:
במרוכה. שהיתה חצורה מועטת ודי להם פסח לצד: **מן הלאן ומן הכקר כו'.** מה שאין כן בפסח שאינו בא מן הכקר ולא מן הנקבות:
נ"ב 'תנא הרכבתו כו' וקאמר נמי כהך סיפא אימתי מביאין כו'. ואשמעינן דחגיגה נמי לא דמיא שנת אפילו שחיתה דליה:
על

אידי דתנא הללו דאין דחין השבת בעי למייתני נמי חגיגה דלא דחי פסח כוחותיה וכו' דכתיב חגיגה חמלה ותני אימתי
כיון דתנן דחגיגת י"ד לא דחי ולא שבת ולא טומאה ש"מ דלאו חובה מראורייתא היא. לפיכך אינה דוחה לא שבת ולא טומאה.

(א) ובג"ה אכל נבחה וחי כילה ליער טמאין לא מדין עליה מ"י אסל נמימר הכי.